

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेशविराटनगर ,

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, चौथो तह, फरेष्टर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क २०० :

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क - : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धित	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	Section A: २० प्रश्नx२ अङ्क=४० अङ्क Section B: २० प्रश्नx२ अङ्क=४० अङ्क Section C: १० प्रश्नx२ अङ्क=२० अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	कार्य-ज्ञान (Job based-knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	Section A: २ प्रश्नx १० अङ्क=२०अङ्क ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क Section B: २ प्रश्नx १० अङ्क=२०अङ्क ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क Section C: ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा सामान्यतया पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ, सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजीमध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । विषयवस्तुका आधारमा कुनै खण्डको नेपाली वा अङ्ग्रेजी भाषा प्रयोग गर्ने वा विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषासमेत प्रयोग गर्न सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । दुवै पत्रको लिखित परीक्षा एकै दिन वा छुट्टाछुट्टै दिनमा लिन सकिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तरबापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर, उत्तर नदिएमा त्यसबापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा OMR उत्तरपुस्तिका प्रयोग भएकोमा निर्देशित स्थानमा निर्देशन बमोजिम Bubble लगाउने र OMR बाहेकको उत्तरपुस्तिका प्रयोग भएकोमा परीक्षार्थीले उत्तर लेखदा अंग्रेजी Capital letters: A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । Small letters: a, b, c, d मा लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए त्यस्तो उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) वा कुनै पनि प्रकारको विद्युतीय उपकरण साथमा राख्न वा प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । एउटै उत्तरपुस्तिकामा एक भन्दा बढी खण्डको उत्तर लेखेमा सम्बन्धित खण्ड बाहेक अन्य खण्डको उत्तर परीक्षण गरिने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार परीक्षा योजना वा सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइएअनुसार हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३(तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरण (First Phase) अन्तर्गत प्रथम पत्रको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराउन सकिने छ ।
- प्रथम चरणको दुवै पत्रको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति: २०८१/१०/२४

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेशविराटनगर ,
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, चौथो तह, फरेष्टर पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम र द्वितीय पत्र
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based knowledge)

खण्ड (Section) (A)

1. Introduction

- 1.1. Provisions related to forest, biodiversity and environment in The Constitution of Nepal
- 1.2. Forestry organization in Nepal (Federal and Koshi Province)
- 1.3. Forest Act, 2076, Forest Regulations 2079, Province Forest Act, 2077
- 1.4. Different guidelines related to forest products collection and marketing
- 1.5. National Parks and Wildlife Conservation Act, 2029 (with amendments) and Regulations
- 1.6. Investigation of forest offences and filing cases against forest offenders
- 1.7. Major Forest types of Nepal based on climate, and land ownership (National & Private Forest)
- 1.8. Scientific names of major trees and non-Timber Forest Products species in Nepal and their silvicultural importance
- 1.9. Deforestation and forest degradation in Nepal
- 1.10. Soil erosion and conservation practices in Nepal
- 1.11. General introduction of Agro-forestry and Private forestry and suitable species for them, Urban forestry
- 1.12. Major Forest management issues in terai, mid-hill and high Himalayas
- 1.13. Major Issues in the *Chure* region in Koshi Province
- 1.14. General introduction about Climate change

2. Silviculture

- 2.1. Introduction
- 2.2. General introduction to locality factors
- 2.3. Natural and artificial regeneration methods
- 2.4. Forest nursery and its types, seedling production and plantation
- 2.5. Tending operations (weeding, cleaning, thinning, pruning etc.)
- 2.6. Introduction to silvicultural systems
- 2.7. Silvicultural importance of some major trees' species (*Sal, Sisoo, Khayar, Teak, Masala, Asna, Poplar, Khote Salla, Utish, Champ, Gobre Salla, Deodar, Guras*)
- 2.8. Silviculture system practices in Koshi Province

खण्ड (Section) (B)

3. Forest Inventory and practices

- 3.1. General introduction to forest measuring instruments
- 3.2. Measurement of standing trees-diameter, tree height, crown height, tree base
- 3.3. Calculation of basal area, volume and biomass of standing trees, felled trees
- 3.4. Estimation of growing stock in per unit area
- 3.5. General introduction to forest growth (Mean Annual Increment and Current Annual Increment)
- 3.6. Conversion between FPS, CGS, MKS and SI system
- 3.7. Measurement of logs and stacked woods

4. Introduction to Forest Protection and Utilization

- 4.1. Forest encroachment, illicit felling & smuggling, forest fire, grazing, pests and diseases of the major tree species (forest and nursery)
- 4.2. Major NTFP species in Koshi Province
- 4.3. Forest product (timber/non-timber) harvesting, collection, drying, grading, packaging, storage, transportation

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेशविराटनगर ,

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, चौथो तह, फरेष्टर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.4. Wood seasoning and preservation
- 4.5. Forest product-based industries in Koshi Province

5. Introduction to Wildlife management

- 5.1. Major wildlife species in Nepal.
- 5.2. Protected wild animals in Nepal
- 5.3. National Parks and wildlife reserves and management
- 5.4. Conservation area and management
- 5.5. Buffer zone area and management
- 5.6. Human-wildlife conflict in and outside protected areas
- 5.7. Introduction of biodiversity

6. Introduction to Community based / Private- forest management practices

- 6.1. Different types of community-based forest management systems in Nepal (Community Forest, Collaborative Forest, Leasehold Forest, Religious Forest and Forest Protection Areas)
- 6.2. Hand over process of different community-based forests
- 6.3. Community Forest (CF) and Collaborative Forest Management guidelines and directives
- 6.4. Community Forest Constitution and Operational plan preparation
- 6.5. Major issues related to community-based forest management system
- 6.6. Opportunities for Private Forest development and management in Koshi Province
- 6.7. Opportunities of NTFPs promotion in Private land, marketing trade promotion in Koshi Province

खण्ड (Section) (C)

7. नेपालको संविधानको भाग १ देखि ५ र भाग १३ देखि २२ सम्म तथा अनुसूचीहरू
8. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (कोशी प्रदेश) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
9. प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ (कोशी प्रदेश) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
10. स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० (कोशी प्रदेश) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
11. प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
12. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
13. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) को परिच्छेद १ र परिच्छेद ६ सम्बन्धी जानकारी
14. कोशी प्रदेशको योजनावद्ध विकास तथा चालु आवधिक योजनासम्बन्धी सामान्य जानकारी
15. सेवा समूहको पदको कार्यसँग सम्बद्ध प्रचलित कानूनी व्यवस्था बारे सामान्य जानकारी